

Onderzoek naar de school- en wijkaanpak

In 2025 zijn vier evaluatieonderzoeken naar de [school-en wijkaanpak](#) afgerond. Samen geven ze een rijk en breder beeld van hoe de aanpak in de praktijk werkt, welke onderdelen het verschil maken en welke impact professionals en jongeren ervaren. De onderzoeken laten ook kansen zien om de aanpak verder te versterken en bieden concrete handvatten voor doorontwikkeling. Met deze waardevolle inzichten kunnen we samen blijven bouwen aan een effectieve school- en wijkaanpak voor jongeren.

De vier onderzoeken

	<i>Plan- en procesevaluatie</i>	<i>Drie exploratieve onderzoeken</i>
Onderwerp	werkzame elementen en uitvoering van de schoolaanpak in Groningen	wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de school- en wijkaanpak in Rotterdam, Den Haag en Enschede.
Uitgevoerd door	Breuer & IntraVal, in opdracht van gemeente Groningen	drie criminologiestudenten van de Vrije Universiteit Amsterdam, onder begeleiding van een senior onderzoeker, in opdracht van Stichting Halt.
Methoden	interviews met docenten, schoolcoördinatoren en Halt-medewerkers, en observaties van activiteiten en interventies	interviews met schoolmedewerkers, lokale ketenpartners en Halt-medewerkers, en observaties van activiteiten en interventies

Werkzame elementen

Breuer & IntraVal (2025) brachten in hun planevaluatie in kaart welke werkzame elementen de schoolaanpak krachtig en effectief maken:

- De **combinatie van groepsgerichte activiteiten en individuele interventies** vergroot de effectiviteit. Het maakt mogelijk om zowel individueel als groepsgericht, zowel proactief als reactief, aan bewustwording en gedragsverandering te werken.
- De **herstelgerichte benadering bij casussen**, zoals stoppen van pestgedrag na herstelgesprekken, laten zien dat deze benadering resultaat kan hebben.
- **Maatwerk**: bij groepsgerichte activiteiten als individuele interventies wordt ingespeeld op de kenmerken en capaciteiten van de jongeren.
- de **preventieve inzet** draagt bij aan het vroegtijdig signaleren en begeleiden van jongeren die mogelijk risico lopen, zoals jongeren die veel op straat hangen, omgaan met risicovolle groepen of ander probleemgedrag vertonen.
- De Halt-medewerker brengt **specifieke kennis en expertise** mee die scholen zelf vaak missen, zoals juridische kennis over strafbaar gedrag en gevolgen en het begrenzen van grensoverschrijdend gedrag.
- **Vertrouwensband**: een vast gezicht op school zorgt voor herkenbaar en laagdrempelig contact, wat de motivatie en openheid bij jongeren vergroot.
- **Samenwerking**: goede afstemming met scholen, wijkagenten, jongerenwerkers en andere zorg- en veiligheidspartners versterkt mogelijkheden voor vroegsignalering en het inzetten van passende begeleiding.

Onderzoek naar de school- en wijkaanpak

Uitvoering van de werkzame elementen

In alle vier de onderzoeken komt naar voren dat de principes van het Risk-Needs-Responsivity-model door Halt-medewerkers worden toegepast: risico's worden ingeschat via goede overdracht en intake (risicoprincipe), begeleiding wordt afgestemd op veranderbare risicofactoren (behoefteprincipe) en er wordt maatwerk geboden om aan te sluiten bij motivatie, taalniveau en concentratievermogen (responsiviteit).

Breuer & Intraval concludeerde dat de uitvoering van de schoolaanpak in Groningen sterk aansluit bij de in de planevaluatie beschreven werkzame elementen. Naast consequente toepassing van het RNR-model zijn ook elementen als herstelgericht werken, het bevorderen van eigen verantwoordelijkheid, educatie en bewustwording, en het opbouwen van een vertrouwensband duidelijk zichtbaar in de uitvoering.

Daarnaast werd duidelijk dat inzet van preventieve, individuele interventies op zichzelf waardevol zijn, maar de impact aanzienlijk wordt versterkt wanneer het wordt gecombineerd met groepsgerichte activiteiten, zoals voorlichtingen, klassendialogen en ouderbetrokkenheid.

Uit de drie exploratieve onderzoeken van de criminologiestudenten bleek eveneens dat Halt-medewerkers een combinatie van groepsactiviteiten en individuele interventies inzetten die aansluiten bij de principes van vroegsignalering en responsiviteit. Zij zijn zichtbaar aanwezig op scholen en fungeren als een laagdrempelig aanspreekpunt voor zowel leerlingen als docenten.

Binnen lokale netwerkoeverleggen vervullen zij bovendien een verbindende rol door signalen te delen, samenwerking te ondersteunen en bij te dragen aan een integrale preventieve aanpak.

Verbeterkansen

De onderzoeken laten ook enkele uitdagingen in de praktijk zien. Zo kan de informatieoverdracht, bij aanmelding van jongeren of tijdens overleg met ketenpartners, soms vertraging opleveren. Ook rondom ouderbetrokkenheid zijn er aandachtspunten, bijvoorbeeld wanneer ouders wantrouwen ervaren richting overheidsinstanties of niet goed begrijpen wat Halt precies doet. Daarnaast noemden professionals verschillende praktische en organisatorische voorwaarden die belangrijk zijn voor een succesvolle uitvoering van de school- en wijkaanpak, zoals continuïteit in de opstartfase en heldere afspraken tussen partners over rollen, verantwoordelijkheden en werkafspraken. Deze inzichten bieden concrete handvatten om de aanpak verder te versterken.

Vragen en contact

Ben je benieuwd geworden naar alle inzichten, succesfactoren en aanbevelingen?

Het volledige onderzoeksrapport van Breuer & Intraval lees je [hier](#). De afstudeeronderzoeken zijn niet gepubliceerd, maar kunnen worden opgevraagd bij je relatiemanager.

BREUER &
INTRAVAL

Plan- en procesevaluatie
Halt op School

Eindrapport

Groningen, september 2025